

פרויקט "בתי ספר תאומים" משולב תקשוב לפיתוח מכוונות עצמית ללמידה (פוסטר)

סיגל אדרי

נגה מגן-נגר

האקדמית גורדון

האקדמית גורדון

eitsig2@walla.com

nogamagen@gmail.com

"Twinning Schools Project" Integrated ICT to Developing Self-Regulated Learning (Poster)

Noga Magen-Nagar

Sigal Edri

Gordon College of Education

Gordon College of Education

Abstract

The purpose of the study was to examine the contribution of "Twinning Schools" project in an ICT environment to the development of self-regulated learning in the 21st century, while nurturing the Jewish identity. 123 students of elementary schools in Israel and in London participated in the study. This was a quantitative study, and learning processes questionnaire was used. The research findings show significant positive relationships between the characteristics of motivation and the types of learning strategies among the students in Israel and in London. In addition, a significant difference was found in the importance of task performance for the benefit of the project classes. The students in the project groups both in Israel and in London believe in the goal of task performance more than students in the control group. The current study indicates that the "Twinning Schools" project in an ICT environment is a significant motivational factor for the students. Therefore, it is fitting that teachers would develop a sense of self control among students, and lead them to awareness that they can succeed. It is likely that all these would lead to a greater success rate in the learning process among 21st century learners.

Keywords: self-regulated learning, ICT environment, Jewish identity, "Twinning Schools".

תקציר

משרד החינוך משקיע מאמצים בפיתוח תכניות ופרויקטים חדשניים שמטרתם פיתוח לומד עצמאי ומכוונותו העצמית ללמידה המאפשרת לומד חושב, יצירתי ופתוח (משרד החינוך, 2014). פרויקט "בתי ספר תאומים" הוא פרי פעולה בין משרד החינוך לסוכנות היהודית. מטרת הפרויקט ליצור קשרים בין בתי ספר יהודים בגולה לבתי ספר יהודים בישראל, לקרב בין תרבויות ולחזק את הזהות היהודית (משרד החינוך, 2013). מטרת המחקר לבחון את תרומת פרויקט "בתי ספר תאומים" בסביבה מתוקשבת לפיתוח מכוונות עצמית ללמידה במאה ה-21, תוך עיצוב הזהות היהודית. במחקר השתתפו 123 תלמידים מבתי ספר יסודיים בישראל ובלונדון. המחקר כמותי ונעשה שימוש בשאלון תהליכי למידה (MSLQ) Pintrich, (Motivated Strategies for Learning Questionnaire) שנבנה על ידי Smith, Garcia, & McKeachie (1991). במחקר הנוכחי נבחרו 62 היגדים המתאימים לצורכי המחקר. השאלון מחולק לשתי קטגוריות מרכזיות: אוריינטציות מוטיבציוניות ($a = .92$) ואסטרטגיות למידה ($a = .89$). ממצאי

המחקר מראים על קשרים מובהקים חיוביים בין מאפייני המוטיבציה לבין סוגי אסטרטגיות הלמידה בקרב התלמידים בישראל ובלונדון. בנוסף לכך, נמצא הבדל מובהק בחשיבות ביצוע משימות הלמידה לטובת כיתות הפרויקט. התלמידים בקבוצת הפרויקט הן בישראל והן בלונדון מאמינים במטרת ביצוע המשימות יותר מאשר תלמידים בקבוצת הביקורת. ממצאי המחקר הנוכחי מצביעים על תרומה משמעותית של הפרויקט "בתי ספר תאומים" משולב תקשוב לפיתוח מכוונות העצמית ללמידה בזיקה לחיזוק הזהות היהודית לתלמידים בישראל ובמיוחד עבור התלמידים היהודים בלונדון. התלמידים שמשותפים בפרויקט בישראל ובלונדון בעלי אוריינטציות מוטיבציוניות גבוהות, במיוחד במסוגלות העצמית, באוריינטציה הפנימית ובהבנת חשיבות ערך משימות המחזקות את הערכים היהודיים והמשותפים בין תלמידים יהודים בארץ ובחוץ לארץ. היום, הזהות היהודית לובשת פנים שונות, מתקיימת בצורות שונות ומשלבת בתוכה מספר רב של תכנים מגוונים ומורכבים (בן-רפאל ובן-חיים, 2007). ייתכן שהפעילויות השיתופיות כדוגמת החלפת ברכות לראש השנה בדואר האלקטרוני ושירה יחד בחג החנוכה באופן סינכרוני ומקוון, יוצרות שינוי תפיסתי חיובי בהקשר של מורשת העם היהודי וערכיו. ייתכן והתלמידים בישראל מרגישים מחויבים לרעיון שהם החוט המקשר בין התלמידים היהודים בלונדון לישראל וכתוצאה מכך הם נרתמים באופן מלא ועצמאי לעשייה ומשתמשים במגוון אסטרטגיות למידה בסביבה מתוקשבת רלוונטית ומתאימה להם להשגת המטרה. ממצאים אלה מחזקים את הטענה כי המכוונות העצמית ללמידה משקפת תהליכים של הצבת מטרות, בקרה, שליטה ופיקוח (Pintrich, 2004) ובנוסף לכך הממצאים מרחיבים את משמעות המכוונות העצמית בהקשר של למידת ערכים ועיצוב זהות של תלמיד. ניכר בממצאים כי בישראל קבוצת הביקורת דומה לקבוצת הפרויקט ברמת המכוונות העצמית ללמידה. ייתכן וממצאים אלה מעידים כי המכוונות העצמית ללמידה לשם פיתוח זהות יהודית מתרחשת במסגרת הבית ספרית, יחד עם זאת הממצאים מראים לרוב שבקבוצת הפרויקט המסוימת, רמת המכוונות העצמית גבוהה יותר מקבוצת הביקורת ובכך ניתן לומר שהפרויקט משיג את יעדו באמצעות מדד חדשני ומתפתח בשנים האחרונות (Hu & Driscoll, 2013). נקודה זו ראויה למחקר המשך.

מילות מפתח: מכוונות עצמית ללמידה, סביבה מתוקשבת, זהות יהודית, "בתי ספר תאומים".

מקורות

- בן-רפאל, א' ובן חיים ל' (2007). שלוש זרימות של יהדות. בתוך א' בן-רפאל ולי' בן-חיים (עורכים), **זהויות יהודיות בעידן רב-מודרני** (עמ' 7-22). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- דיין, ר', מגן-נגר, נ', רותם, א', נחמיה, ר', יוסף, א וכהן-צורני, ע' (2014). **המדריך לבית ספר מתוקשב. מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע, אגף טכנולוגיות מידע**. לשנים 2010-2015. נדלה ב-3.05.2015: http://sites.education.gov.il/cloud/home/tikshuv/Documents/mdrich_ashalem_tikshuv.pdf
- הסוכנות היהודית (2015). **הרשת העולמית של בתי ספר תאומים**. נדלה ב-3.05.2015: <http://www.jewishagency.org/he/school-twinning/content/32921>
- משרד החינוך (2013). **המטה לתרבות ישראל**. ירושלים, התשע"ד.
- Hu, H., & Driscoll, M. P. (2013). Self-Regulation in e-Learning Environments: A Remedy for Community College? *Educational Technology & Society*, 16(4), 171-184.
- Pintrich, P. R. (2000). The role of orientation in self-regulated learning. In M. Boekaerts, P. R. Pintrich, & M. Zeidner, (Eds.). *Handbook of self-regulation*. (pp. 451-502). San Diego: Academic Press.
- Pintrich, P. R. (2004). A conceptual framework for assessing motivation and self-regulated learning in college students. *Educational Psychology Review*, 16, 385-407.
- Pintrich, P. R., Smith, D. A. F., Garcia, T., & McKeachie, W. J. (1991). *A manual for the use of the motivated strategies for learning questionnaire (MSLQ)*. Ann Arbor: University of Michigan, National Center for Research to Improve Postsecondary Teaching and Learning.